

PERŽVALGA.

— „Posl. Izviest.“ praneša, kad pardavėjas rusiškų laikraščių Eidkunuose, tam tikroji budelėj (kijoske)—jaunas žmogus *Kušinskis* visados duoda žinią maskalių žandarų rotmistriui, kas perka nuo jo uždraustus maskoliškus laikraščius („Osvobod.“ „Iskra“ ir kt.). *Kušinskis* sakosi nesuprantas nė maskoliškai, nė lenkiškai.

— „V. Žinios“ praneša: Atžiuvo į Vilnių žinomas mokslinčius d-ras *Basanavyčius* ir ketina čia ilgiau pagyventi.

— Koks viešpatuoja tamsumas apie Vieksnių, Šiaulių pavieta, parodo tulas *Mykolas Rupeika* savo korespondencijoje „V. Žiniose“. Kada Vieksniuose buvę išlipinti apgarsinimai apie *Mazeikių* spektaklį: „Velnias spąstuose“, tai žmonės aiškino sau, kad tai esą „Vilniuje spąstas“—„tai mat Vilniuje drukavotas tas popieris“. *Kitsai* skaitė: „Velnias spąstuvuose“ arba vėl „Velnias suspaustas“ ir tt. — Korespondentui užėjus pas vieną ukininką atsigerti, pamatęs jį vienas jaunas žemaitis baisiai nusiminė, nesa mislijęs jog jis „cicilistas“. „Čianyškėiai prastesni žmonės nežinoma žmogų, ypač dar su skrybėle, vadina cicilistu, ir labai bijo tokių“.

— Maskolių valdžia rengia ypatingą komisiją apsvarstyti darbo dienos tarnaujančiams visokiose valdžios įstaigose, nes mat ir „čionovnikai“ pradėjo strekuoti ant juoko. Teip pat yra tam tikra komisija išrišimui „žydų klausimo“; bet jau vėl kalba, kad jos nebus, o tą klausimą tyrinėsianti Valstybės Taryba. Tų komisijų buvo daugybė, bet nieko jos nenuveikė. Ir da bus ir nieko nenuveiks, kol biurokratija su „visugalingiausiu“ čaru viešpataus.

— Vilniaus, Kauno ir Gardino gen.-gubernatorius teipgi rengia vieną komisiją, ku-

rios uždaviniu bus išaiškinimas caro paliepimo nuo balandžio 17(30)l. 14-to punkto apie išguldinimą tikėjimo mokiniams prigimta jų kalba. Toje komisijoje dalyvaus pravoslavų ir katalikų dvasiškių atstovai. Iš katalikų paskirta šie du: *Vilniaus* 1-os gimnazijos tikėjimo išguldinėtojas *pralotas Ganusevyčius* ir *Brastos* diakonas, teologijos daktaras kn. *Stanevyčius*. Pirmininkaus *Vilniaus* mokslo apskričio globėjo pagalbininkas *V. A. Bieleckis*.

— „Vil. Žinios“ rašo: Iš *Suvalkų* gub. mums praneša, kad įvedus ten karės stovį, atsitinka daug suėmimų dėlėi metymo įvairių atsišaukimų ir šėip politiško kurstymo. Dvarų darbininkai apie *Senapilę* ir *Vilkaviškį*, per darbymetę buvo pametę darbą, bet, padidinus gerokai algas, vėl pradėjo dirbti. *Valsčių* sueigoj daro nutarimus, kaip reiktų pertaisyti šalies tvarką, norint išvengti įvairių bruzdėjimų, ir savo nutarimus per vietinės vyresybės rankas leidžia į *Peterburgą*.

— Gavome N 1 naujo „juokingo“ mėnesinio laikraščio „*Pleperis*“, kurį išleidžia p. *Astramskas* *Philadelphijoje*. „*Pleperis*“ vertas savo vardo: priplepa užtektinai. Bet ar tikrai juokingai, ar užtektinai gražioj formoj jįsai plepa — didelis klausimas. Rašyba nekokia; sakiniai, daiktai, visai neaiškūs. Pats juokdariškumas toliaus, tur but, sumažės; nes jau ir šitame 1-am numerij, kai—kur nematyt juokų; ypač paveikslėlyje *Indijos* katorginių, minančių maluną.

„*Pleperis*“ judina ir drauginius klausimus, ir jeigu šitame bus laisvas, tai, galima tikėtis, ką nors ir gerai paplepės...

— Perspaudiname šiame num. *Lietuvių Demokratų Partijos* atsišaukimą, kurs įdomus iš to atžvilgio, kad daug pro-

gresyviškesnis už neseniai tos pačios partijos išleistą programinį atsišaukimą: „*Lietuviai, neapsileiskime*“.

— N33 „*Spindulio*“ randame pranešimą, kad redagavojimas to laikraščio tapęs pavestas p. *K. Jankui*. Ikišiol „*Sp.*“ redaktorium buvęs pats jo išleidėjas, p. *V. Karalius*.

— *Idomius Chicagos L.S.P.* A. 4-os kuopos nutarimus randame N14 „*Kovos*“. Nutarimai grynai praktiški — ko ikišiol „*Kovoje*“ nebuvo matyt,— o jeigu ne visi dabar įvykdomi — kaip redakcija paaiškina,—tai visigi *L.S.P.A.* neturėtų atsisakyti nuo jų.

Nutarimai daugiausia paliečia patį organą. Sumanymas organizuoti „*Partijos* spaudos komisiją“ — dideliai svarbus, vienok teip, kaip jis stovi, dar toli nepraktiškas. Bet tas išsiaiškis, pagalvojus *Partijos* sąnariams...

— Kadangi mūsų bendradarbiai (tiesa, honoravi, neapmokami) užsimanė kulti „šiaudus be grūdų“; kadangi jie geidžia kuogreičiausiai gauti tam maloniam darbuvi vietą, tai tegu skaitytojai nerugos, jeigu šiame „*V-bės*“ numeryje nieko gero neras. Dabar mat toki orai: čia karšta, čia vėsu, čia lyja... Ateis, tikimės, nors aštrus kaip paprastai, bet grynas oras, — ir darbas eis rimtesniu keliu.

— *XX seimas S.L.A.*, kaip žinoma, paskyrė iš savo izdo \$500 reikalams praplatinimo *Lietuvoje* susipratimo, ir nutarė tuos pinigus nusiųsti „*Darbininkų Balso*“ redakcijai į mėnesį laiko. Nuo seimo praėjo jau keli mėnesiai, tai vienok visiems buvo matyt, — nors to seimas nepaiškino, — kad kol turtas *S. L. A.* nepereis į globą naujai išrinkto kasieriaus, tol negalima manyti apie išpildymą seimo nutarimo. Nuo 7-os dienos rugpiučio *S.L.A.* turtas perėjo pas kasierių *J. Skritulską* (žiur.

„*V-bė*“ N.32), todėl, dėl išvengimo kokių nors nesusipratimų ir tuščių rašinėjimų organo, geistina, kad *C. Kom. S. L. A.* neužsitęstų su nusiuntimu minėtų aukų.

— Ikišiol suplaukusias į mūsų redakciją aukas revoliucijos reikalams nusiuntėm centrališkam *Revoliucijos Šelpėjų* kasieriui (žiur. atskaitą šiame num.).

Isz Lietuvos.

Areštai. Bausmės.

Pilviškiai (*Senapilės* pav.) Jau „*Vienybės*“ skaitytojai žino, kad *Pilviškiuose* areštavo *Lozoraitį* ir *Kačergį*. Žinios nepilnos. Be šitų dviejų vyrų, dar areštuotas *Kačergutis*, *Bielukas* ir *Gelgauda*. Visus penkis kaltina už daužymą manipoliaus, nors tikrai nežino ar jie prisidėjo prie to daužymo. Po trijų mėnesių bus sudas. *Daugumas* tamsių žmonių, kurie jau seniai per kunigų pamokslus įerzinti prieš *Lozoraitį*, *Kačergį* ir kitus inteligentus už jų bedievystę, šuairai žiurėjo, o dabar tai džiaugiasi, sakydami: „kad už pušimą degtinės papuolė, tai gerai tiems „šliukeriam“... Mat *Pilviškių* dievočiai gailisi degtinės, — ne blaivininkai. Rods čia kunigai ne neskelbė blaivystės, nes ji gali but pavojinga kovojant su bedieviais: blaivas žmogus, kad ir tamsus, gali apsišviesti ir suprasti kam teisybė, o girtuoklius lengviau išsiundyti prieš apšviestunus, arba, kaip jie vadina, bedievius... Dz.

Balbieriškiai—Veiveriai Suvalkų gub.

Iš šito kampo *Ant. Anckaitis* *Easton, Pa.*, gavo laišką su atsišaukimu: „*Lietuvos* valstiečiai, ukininkai ir darbininkai!“ (*C. K.*-to *L.S.D.P.* išleistas) ir atsiuntė mums patalpinti į laikraštį. Laiško rašytojas

mini demokratams vietoj socialdemokratų; taigi turbūt, abelnai jų krašte šie yra vadinami „demokratais“, kaip tankiai juos vadina net miestų ponai ir policija, matomai, bijodami ištarti žodį: „social“...

Talpinam teip kaip atsiūsta, tik pertaisom rašybą. Red.

„Atsiunčiu jums atsišaukimą, kur matysit, ką pas mus *demokratai* nori dabar įvesti. Už tuos atsišaukimus kunigai, ar valdžios paliepti ar jie patįs — per pamokslus bažnyčioje rečia, kad neklausytų nedorėlių melagių; jie, sako, jus įves į žabangas ir pabėgs, o jums paskui reikės kentėti. Neviekykit, neklausykit; atsišaukimus ir tokias knygeles naikinkit, dalintojus atsišaukimų išduokit policijai, vyriausybei. Katrie skaitysit tokias knygeles ar atsišaukimus, mes į spavėdnę ne galim priimti, reiks pas popiežių važiuot... — Aš pats savo ausimis girdėjau, kaip visokiais budais ir prilyginimais ir gazdinimais pekla grasino, kad tik žmonės neklausytų ir netikėtų tiems raštams, tiems žmonėms, tai yra demokratams, ir viską, kas čia yra išdrukavota, perstato visai kitaip: esą niekad teip negali būti; girdi kur matėt tokią žemę, kad nemokėtų padotkų arba be vaisko būtų. Ir teip visai atzagariai aiškina tamsiem žmonelėms. Na, tai galit suprasti, ar reikia didesnio sumišimo. *Demokratai* mokina teip, o kunigai ir policija teip. Na, ir pamislykit, kokiam mes dabar padėjime gyvenam ir kiek mes nekaltų brolių žuva ir karėje ir čionai. Pasakė žemskiui koks žmogus ar žydas, kad ana, tas *cincilikas*, — na, ir areštavoja, sodina, išvaro į kitą guberniją. — O kiek užmuša ant vietos... Ir Dievas žino, kada toji tyronija išnyks mūsų krašte, o pražydės vienybė, lygybė ir meilė. Duok Dieve sulaukti greičiaus, ir jums Amerikos lietuviams de-

mokratams prisidėt prie mūsų ir pamačyt kuom galint — nors persergėt ir prikaltėt kunigai, kad ji hepersekiotų savo žmonių, kaip ir ta policija.

Vertėtų jums apie tai pamislyt ir užtat už savo žvančius brolius padėti jiems dirbti dėl Lietuvos gero“.

Toliaus aprašo apie jau žinomus žemurgių nugalabinius; pamni apie visokias riaušias Pileiškiuos, Sasnavoj, Liudvinave, Igliaukoj. Šitose vietose, esą, „po mišių, nedėliom, suveina į vieną kruvą daug žmonių ir atsiranda tokių vyrų, ką sako prakalbas, mėtosi atsišaukimus, griauja monopolius, kur degtinę parduoda. O maskoliai gaudo areštavoja; ir žmonių yra daugelis tokių aklių, ką išduoda į gudo rankas tokius vyrus besidarbojančius dėl Lietuvos gero. Negali žinot, kas čia pas mus nusidės. Ir mone patį persekioja policija su žydais; ir žmonių tokių atsiranda, o ypač čia tokis tamsus kambaras“. „Gal ir man teks atsilankyt užrubežėje, o gal ir Ameriką pasiekti; nors neturiu ukvatos, ale jei į vaiką pareikalaus, tai aš ne mislinu eit. Atrasykit, kaip ten dabar darbai eina, ir jeigu atsinešus kelis dukstančius rublių, kaip su jais geriausiai buti apsisiversti?“

Visi dabar išvien į kovą!

Atsikratykim nuo Maskolių caro biurokratų valdžios, kuri per tiek metų slėgė Lietuvą politiškai, ekonomiškai ir tautiškai!

Eikim išvien su visais, kas tik pasiryžęs yra tos valdžios pamatus griauti!

Lietuva pati savimi turi rūpintis, ir nieks kits į jos reikalus neprivalo kištis! Mes patįs turime pasirūpinti busimosios Lietuvos surėdymu! Tą turi atlikti įsteigiamasis susirinkimas Vilniuje, išrinktas visuotinu, lygiu, betarpišku ir

slaptu balsavimu neišskiriant tautos, lyties ir tikėjimo.

Įsteigiamasis susirinkimas Vilniuje tesustato pamatinius autonomiškosios demokratiškos Lietuvos įstatymus.

Demokratiškoji tik Lietuva tegali kovoti už liuosybę ir ji tik tegali gvarantuoti visoms kitoms, kad ir mažiausioms tautoms, pilnai lygias tiesas.

Kad kuoteisingiausiai būtų atlikti rinkimai į įsteigiamąjį susirinkimą Vilniuje, turi buti prieš tai užtikrinta laisvė žodžio, spaudos, susirinkimų ir draugijų, ypatos ir namų nepaliečiamybė; turi buti suteikta tiesa pagrįžti į Tėvynę visiems teip vadinamiems politiškies prasikaltėliams.

Šioje svarbioje valandoje kviečiame visus demokratiškus elementus prie darbo išvien nurodytoje pakraipoje. Kviečiame partijų ir ne partijų žmones susitelkti tam laikiniam veikimui į kruvą išvien pavaryti darbą.

Mes įkurėme kovos izdą. Kviečiame rinkti tam izdui pinigus visus, kam tik brangi idėja autonomiškosios Lietuvos, ant demokratiškų pamatų surėdytos. Kviečiame jus glausties į vieną kruvą, steigti kovos kuopas, skelbti tarp liaudies tą idėją žodžiu ir raštu, organizuoti dabartinės valdžios boikotą; apskritai sakant remti kiekvieną žingsnį, kurs veda mus prie įkunijimo mūsų dabartinio svarbaus momento tikslo.

Mes šiuo žygiu paduodame iniciatyvą sutvėrimui kovos centrališko komiteto, į kurį įeity partijų ir ne partijų žmonės; į tokį komitetą ir mūsų atstovai su tam tikrais ištekliais galės įeiti. Jeigu tokio komiteto negalima būtų įvykinti dėl kokių nors netikėtų kliūčių, mūsų kovos komitetas veiks savarankiškai, stengdamos pritraukti kuodaugiau ir nepartyviškų žmonių. Varys jis kovą visokiais ginklais,

kurie prigulės nuo laiko, aplinkybių ir Lietuvos spėkų.

Birzelio mėn. 1905.

Lietuvių Demokratų Partija.

Glasgow, Škotijoje.

Bellshill. Jau 3 metai, kaip mūsų miestelyje gyvuoja L.S.D.P. organizacija, bet silpnai ikišiol gyvavo, nes buvo stoka gerų organizatorių. Kad ir atsirasdavo koksai inteligentas, greit kilo į puikybę ir varė kokį amatą dėl savo naudos, nesirūpindamas apie visuomenės reikalus; savo mokslą giliai laikydavo užkalę vien dėl savęs. Yra daug tokių ponelių. Bet pamačius, kad iš tokios inteligencijos nieko negalima tikėtis, darbininkai patįs pradėjo smarkiau bruzdėti, ragindami viens kitą, kad reikia darbuotis išvien, pasišvęsti ir mirti už brolišką meilę ir darbininkiškas tiesas, kad reikia visiems lavintis ir patiems rūpintis savo kliasos reikalais. — Dabar toki „inteligentai“, ar biznieriai pradės labiau šalintis, o gali—but gretintis prie darbininkų; bent neišjuoks jų, kaip ikišiol, nevadys „Jurais“ (girdi, Jurai beneša mums savo skatikus), o pradės rimčiau žiurėt į susiprantančius darbininkus.

Kuopa daro paprastus susirinkimus kas nedėlia, o pėtnyčiomis nuo 7-tos val. vakare nutarė laikyti lekcijas. Ir teko buti 14 liepos ant vieno tokio brangaus vakaro. Buvo suviš 10 ypatų. Buvo aiškinta L.S.D.P. programos, teip pat ir darbo diena. Manau, kad toliau daugiau atsiras mūsų brolių norinčių pažinti tikrus savo reikalus ir suprasti kas tie socialistai ir ko jie nori, su kuo ir už ką jie veda kovą. Draugai! lavinkimės bendrai, rinkimės ant tokių lekcijų! Tegyvuoja socializmas! Lai žuna čarizmas ir kapitalizmas! Lai truksta vergijos pančiai!

Žydu karėlius.

— Bellshillyje vienas žydėlis, Harison, turi rubų krautu vė ir dirbtuvę. Dirba 9 vyrai ir viena mergina. Mergina stovi prie darbo nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Vyrai dirba ne lygiai: nuo 3-ios, 4 ir 5-ios v. ryto siuva lig 9 vakaro. O mokestį gauna nuo 10 iki 25 šil. Didesnių algų nėra. Tik p. Mandžierius gauna 2 svaru už pataikavimą žydui.— Kad ir pats Harison liepęs dirbti visiems nuo 8 lig 8-ai, tai p. J. Belckis stengiasi mazgot žydui rankas kaip Pilotui, kad tik labiaus išnaudoti savo brolius. Kad ir atsiranda koks darbininkas suprantantis savo reikalus, tai Belckis tokio neapkenčia ir atstato nuo darbo.— Rods čia yra L.S.D.P. organizacija, tai butų gerai, kad ji pasidarbuotų ir įkvėptų šitiems skriaudžiamiesiems draugams supratimą, kad jie nesiduotų skriausti, o kraugerį Belckį prašalįtų.

Gėda tau, kralaky ir siurbike žmonių syvų!

—Gandas.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Revoliucija Maskolijoje.

Revoliucionierių pasistengimas platinti prepagantą tarp kareivių nepasiliko, be pasėkmės. Visur pulkuose susitvėrė kareivių rateliai, kurie agituoja kareivius, kad nešaudytų į žmones atsitikus straikui ar sumišimui. Revoliucionieriški raštai pilni laiškų nuo tokių ratelių, kurie praneša tokiu keliu darbininkams, jog jie gali sau ramiai straikuot— kareiviai nešaus į juos. Revoliucijos sriovė užgavė net kazokus. Ypatinai, judėjimas apsireiškia tarp kubaniškų kazokų. Tarp jų susitvėrė grupą Socijaldemokratų partijos, kuri siunčia savo agitatorius į kazokų tarpą ir randa juo lengviaus pritarimą, kad karė su japonais subankrutino kazo-

kus. Stavropolio pulke sustraikavo kurpiai ir išlošė straiką; Ekaterinodare kareiviai su akmenais bombardavojo aficerių budą. Smarkiausi yra gruzinai, kurių nė ant sargybos nesiuočia.

Peterburge kariškas teismas nusprendė ant mirties darbininką Vasiljevą už užmušimą žemsargio. Ant Kaukazo trūkiai perstojo vaikščioję ant Stavropolio linijos. Siedlece užmušė žandarų vachmistą.

Moskvoje buvo susivažiavimas ukizinkų nežiurint ant Trepovo uždraudimo. Sasirinko į 200 delegatų. Nutarė reikalauti, kad visiems būtų duota tiesa balsavimo, kad išdalytų žmonems visas valdžios ir bažnyčios žemes, kad mokslas būtų visiems uždėkų.

Caras išleido manifestą apie įsteigiamąjį atstovų susirinkimą, vadinamą Duma. Balsuos rinkimuose turinti žemės 15,000 rublių vertės, savininkai dirbtuvių, kasyklių. Ukininkai turės du balsuotoju nuo valsčiaus. Įstatymiškos tiesos Duma neturės. Ji tik išreikš savo nuomonę. Įstatymų davėju pasilieka po senovei caras. Duma teipgi peržiūrės biudžetus. Atstovui renkami ant 5 metų, bet caras visados gali ją paleist. Sesijos bus uždarytos. Publika nebus leidžiama, bet valdžia, jeigu jai patiktų, gali įleisti laikraščių reporterius su tinkamais aprubežiavimais. Caro manifestas vargiai gali ką nors užganėdinti, kadangi patvaldystė pasilieka kaip buvo, o žmonės vėla neturi balso viešuose reikaluose ir jie bus skriaudžiami po senovei.

Suvienytos Valstijos pranešė Kinų valdžiai, kad jie elgia si neteisusiai boikotuodami Amerikos siuntinius. Jeigu teip elgsis ir toliaus, tai valstybos departamentas grėsia išsivadėti visokių tarybų su Kinų valdžia apie muitus. Tuom tarpu Kinų valdžia negal nieko padaryti. Urėdininkai at-

skirių provincijų kursto pirklius prie boikoto, bet centrališka valdžia netur ganėtinai galybės jiems tą uždraust.

Norvegijoje leidžiant per balsus atsiskyrimą nuo Švedų už atsiskyrimą paduota tuksantais balsų prieš vieną už palikimą unijos. Diena balsavimo praleista kaip tautiška šventė tarp linksmybių ir šakavimų.

Ispanijai sumišimai dėlei bado Andaluzijoje išsiplatino ant kitų provincijų. Valdžia netur pajėgų numalšyt. Išbadėję ukininkai išginė dvarponius, atėmė jų turtus ir plėšė namus miestuose, kur saugoja kareiviai. Apskaito, jog badauja į milijoną žmonių.

TARYBOS Maskolijos su Japonija.

Iš 12 japonų reikalavimų maskolių komisija priėmė 8, menkesnės vertės, nuo išpildymogi keturių sunkesnių, kaip užmokėjimo karės kaštų, atdavimo Sachalino ir aprubežiavimo maskolių laivynės Rytuose, maskoliai visai atsiskakė. Tuomtarpu abi pusės išsiuntė telegramus savo valdžioms ir atidėjo sesiją iki utarninkui, kuomet turės ateiti instrukcijos nuo valdžių, podraug su diplomatišku įsipynimų pašalinių viešpatysčių. Ypatinai tuom užsiima Rooseveltas, kurį labai apeina tarybų pasisekimas. Jis išsiantinėjo notas visoms viešpatystėms, kad tos gundytų abi šalis prie santikos. Apie punktus, ant kurių maskoliai pristojų, galima pasakyti, jog jie visi mažos vertės. 1. Japonų pirmybė Korejoj. Tas jau ir teip įvyko. 2. Apleidimas Mandžurijos. 3 ir 4 Užlaikymas Kinų tiesų ir atvirų durių visiems Mandžurijoj. 5. Perdavimas japonams rusų kontrakto su kinais ant Liatungo pussalės su Port Arturu. Rusija ir be to yra tas tiesas trotijus. 6. Geležinkelis

nuo Harbino į Port Arturą pereina po Kinų valdžia. 7. Maskoliškas kelias per žieminę Mandžuriją tur pereit Kinams. 8. Japonams leista zuvaut rytiniuose pakraščiuose. Ant minėtų 8-ų punktų pristojų maskoliai, bet jie seniai nutarti pačio reikalų bėgio, ar maskoliai sutiktų ant to ar ne. Išpa skutinių keturių punktų japonai pasakė, jog butinai reikalaus ir Sachalino ir kaštų. Vitte atsakė, kad neduos nė vienos pėdos žemės, nė vieno skatiko kaštų.

Isz Amerikos.

Dievobaimingi
plėšikai.

New Yorke keturi italai nusiviliojo finą į tamsią gatvę, sumušė ir apiplėšė. Detektyvai sekė paskui piktadarius ir užtiko bažnyčioj prieš altorių šv. Roko, kur jie sudėjo keletą grašių iš pavogtų nuo fino pinigų.

Gavo japonišką
bombą.

Į ofisą bankierių kompanijos Kuhn, Loeb & Co., kurios atstovai lankėsi neseniai pas Vitte, atėjo ekspresu siuntinys su japoniška popiera, kurį žydėliai priėmė už bombą ir nemažai nusigando. Buvo jame kas zin kokių dulkelį bonkoj vašos ir keli briezukai pridrutinti prie stiklo. Po kiek laiko žydėliai atsipeikėjo ir nutarė, kad tai esą tik ant juokų padaryta.

Sumažėjo
gimdimas.

Iš apskaitymo statistikos departamento pasirodo, jog nuo 1860 m. skaitlijus giminių sumažėjo ant trečios dalies. 1860 m. ant 1,000 vidutinio amžiaus moterų buvo 634 kudikiai iki 5 metų, 1900m. tiktai 474. Labiausiai sumažėjo gimimas rytinėse valstybose. Moters atvykę iš kitur gimdo beveik du syk daugiau, kaip vietinės. Negrės gimdo daugiau negu baltos.

Rockefellerio
turtai.

Kompanija Standard Oil pagarsino savo bertaininį dividendą — 6 dolerius už šerą. Tas duoda Rockefelleriui \$400,000 daugiau negu pernai už tą pat bertainį. Iš viso jis turi 400,000 šerų aliejaus trusto, taip kad gauna pelno \$2,400,000 už tris mėnesius, arba \$9,600,000 ant metų. Bet tas neparodo jo viso pelno, kadangi Rockefelleris yra savininku dar daugybės pieno, vario ir kitokių pramonystės šakų.

Geltonas drugys.

Nežiurint ant pasistengimų federališkos valdžios panaikinti drugį New Orleans, epidemija nesimazina. Laikraščiai ramina žmones, kad jau daktarai paėmę drugį į savo kontrolę, bet cifros jų paduotos rodo, kad kasdien apserga apie 70 žmonių. Gyventojai nusiminę. Viens daktaras pasigyrė, kad radęs tikrą gyduolę nuo drugio — aršeniaką. Ji kone ant rankų nešioja. Bet ar ji ištikrųjų pagelbės parodys ateitis.

Nelaimė ant
geležinkelio.

Norfolk, W. Va. ekskursijos traukis nulėkė nuo tilto į upę, kada tiltas buvo pertrauktas. Prigerė į 30 žmonių. Visi pasazieriai buvo negrai.

Suv. Valstybų
prekyba.

Prekybos Departamentas garsina, jog pereituose metuose išvežta iš Suv. Val. išdirbinių už 543 milijonus, šimtu milijonų daugiau negu 1904 m. ir daugiau, kaip kituose visuose metuose. Iš visogi pirkinių išvežta už bilijoną penkis šimtus milijonų.

Negalkastkanalą.

Panamo kanalo kasimas, ant kurio Amerikos valdžia išdejo tiek pinigų eina vėžio žingsniu. Pasirodė, kad žmonės visai negali dalaikyti tenykščio klimato ir darbininkai mišta kaip musės. Kad pradėt kast kanalą, reik pirma apsaugoti dar-

bininkų sveikatą. Valdžia užmanė parsigabent žmonių iš Japonijos ir Italijos bet anų šalių valdžios viešai apskelbė savo pavaldžiams nepasigundyt ant tokio uždarbio, už kurį reik užmokėti mirėia.

Atsisaukimas revoliucijonieriu in kareivius.

(Šitas atsisaukimas tapo atspaus-tas daugelyje tukstančių egzempliorių ir nusiųstas Mandziuriją su maištu, drabužiais ir gyduolėmis, ir tokiu budu pateko į kareivių rankas).

„Tarpe žiaurumo, užvesto nuo beširdės tironijos, visų žmonių akys yra atkreiptos į jus, idant padarytumėt galą beprotiškai spaudai, kuri graužia nuo seno laiko kenčiančią žmonių.

Jūsų rankose yra toji galybė — žmonijos išliuosavimas. Jūs esate sunais tos žmonijos, išvaryti į tolymus rytus ne dėl naudos šalies, bet dėl geismo niekvertės valdžios, kurios augščiausiais viršininkais yra cariška šeimyną, trokštanti jūsų kraujo, jūsų kančių ir gyvasčių. Palaikymui tos niekam nevertos valdžios, jūs esate priverčiami žudyti savo tėvus, brolius, draugus, net moteris ir vaikus, kada jie nori ateiti pas carą ir pasiguosti dėl savo nepakeliamo gyvenimo.

Kaip ilgai jūs pildysite tuos kruvinus užpolimus ant savo brolių? Kaip ilgai kazokas plaks savo kaimyną maskolijų? Kaip ilgai viena gentkartė po kitai bus įrankiu varžymo kaimyniškos tautos, kaip ir neduos pasinaudoti darbininkams savo sukauso darbo vaisiais?

Žmonių kovoje prieš prispaudimą Ispanijoje, Prancuzijoje ir Vokietijoje, nuolatai pulkai kareivių prisidėdavo prie žmonių ir išvien kariavo už laisvę. Istorijoje jūsų tėvynės, jūs turite gyvą pavykslą nuo apicierių ir kareivių iš 1825 m.,

po vadovyste Pestel'io, Muravjev'o ir kitų prakilnių vadovų, kurie buvo pasiryžę sugriauti despotizmą ir išliuosuoti žmonių, pašvėsdami savo gyvasčius ir laisvę.

Nikalojus pirmasis užbrido ant sosto per kraują, bet Nikalojus antrasis, kuris pasakė, jog eis keliu savo pirmvardžio, tuomi sukėlė prieš save visus mokslinčius, aristokratus, sodiečius ir darbininkus, nuo vie no iki antro šalies krašto. Dabar yra laikas jums pasidaruoti, įvesti ramybę ir gerovę į visą šalį.

Taigi nebukite daugiau žudytojais didvyrių ir šelpėjų taip švento darbo (—revoliucijos). Jeigu jums lieps juos žudyti, tai atkreipkite savo ginlus ant tironų, ant tų, kurie palieps. Prieš karišką tiesą, jos nusprendimus paskandyti kraujuose viską, kas dora ir gera, atsakykite su sava kariška tiesa, paremdami laisvą ateitę ir tikrąją garbę politiškai ir socialiai išliuosuotos Maskolijos.

Teip darydami jūs užpelnysite širdingiausį sanjausmą nuo viso apšviesto sviesto, vietoje didžiausios neapkantos ir pra-keikimo, kaip ir išgelbėtojais busite savo prispaustų brolių žmonių.

Kad šitas atsisaukimas padarė ant kareivių įspudį, matyt iš to, jog vietomis, Mandziurijoje, kareiviai atsisako klausyti vyresniųjų, o pačioje Maskolijoje nešauda darbininkų.

Išz lietuvišku dirvu Amerikoje

Bridgeport, Conn. Mūsų mieste lietuvių yra apie 300, ale apie jų tamsumą nėra nė ką kalbėti: miega sau letargišku miegu. Rodo yra dvi pašelpinės draugystės: D.L.K. Vytauto ir šv. Jurgio; teipgi S. L. A. kuopa; bet negirdėt, kad katra būtų davus ant tautišku reikalų. Ypač dabar,

toks karštas reikalas šelpti kovojančius už Lietuvos laisvę, o vienok nė cento neaukėja tam reikalui. Jei paragini aukaut, tai pastoji didžiausiu neprieteliu. Sako: „kam kyla tie bedieviai, prieš mūsų diecorių; gerai jiems, kad juos visus išmuštų“. Tai tokios šnekos girdėt, labiausiai tarp sąnarių Vytauto draugystės, kuri rodo turėtų būti tautiška draugystė.

Šv. Jurgio d-tės konstitucija verčia sąnarius atlikti ausinę. Šią cenzurą atlikdavo kun. Žebrys iš New Britain, Ct. Bet kaip jis vieną sykį norėdams greit atlikti savo darbą, emė greitai cenzuruot, tai dabar daugelis abejoja apie vertę ausinės, ir sako, kad ir be jos galima apsieit.

Pelių Perkunas.

Spring Valley, Ill. Liepos 4 d. apie National Bank grudasi minia nuliudusių žmonių, daugiausiai biednų. Mat 3 d. liepos tos bankos užsidarė durys — subankrutijo, lyg Chicagos kun. Kriaučiunas. National Bank valdė katalikai — piniguočiai; prie tos kompanijos prigulėjo kun. Power, kuris dabar išvažiavo, kaip girdečiau į Iriandiją, drauge su kitu kompanierium Charly Diwlin ir jo motere. Tai kur ta krikščioniška meilė, kad teip baisiai skriaudžia vargšus žmones, turtingieji kas tik prigriebia? Dabar jau visi krikščionys, katalikai ir jų kunigai pavirto į sukčius-žydus.

Juozapas Peteris.

Lawrence, Mass. Čia lietuvių yra į tukstantį. Didesnė dalis priguli prie bažnyčios („bažnytiniai“), kiti nepriguli, ir šiuos vadina „šliuptarniais“. Draugystės yra šitos: „Lietuvos Sunų D.“, „šv. Raulo D.“, „Aušros Bromo“, „šv. Pranciškaus Šarapičeno“. Yra kuopa S. L. A. ir T. M. D.

„Lietuvos Sunų“ labai ne koki, nes „motinos“ (Lietuvos) neapalgavoja, o ant bažnytės paskyrė net 300 dol. „Šventraulinų“ (arba „Raulų“) salė uždaryta. Mat čia buvo vestuvės, ir bažnytiniai neapsiėjo nepaaukavę Dievui savo kraujo. O ir naujos Dr-tės Aušros Brėmo panelės švenčiausios 3 sąnariai pasirodė labai tikinčiais... į svetimus pinigus, kad net vieną vakarą užpuolė du vaikinai, primušė ir nupiaustę kišenių su pinigais, pabėgo. Du smarkuoliai: Vaclas Mikonis ir Jok. Stalerunas — suimti, o trečias — Leonas Mikonis — dar ne. Už Vacl. M. tėvas (tur farmą) uždėjo \$3.000 kaucijos. Nuo Stal. reikalauja 10 tukst., bet kaip nėra, tai tur tupėt. Visi jie neužkentė šliuptynių.

A. J.

Collinsville, Ill. Čia susitvėrė S. L. A. kuopa iš 8 sąnarių, tarp kurių yra 2 moterys: Marijona Matulaitienė ir Elzbieta Dzedolikiene. Smagu, kad ir moters mums padeda darbuotis ant tautos labo, o tas darbas pas mus labai sunkus, nes susipratimas visai menkas: daugelis lietuvių nežino, kokios jie tautos, vadina save ruskais ar kitokiais. Kiti už carą galvą guldo, kad ir pabėgtu jo, kad nepaimtų į vaiską.

G. A. D.

Forest City, Pa. Vietinės draugystės „Lietuvių Ukėšų“ „L. Sunų“ pritaria žinomam p. Artojaus užmanymui ir išrenka nuo savęs atstovą.

Ant. M. Makauckas,
Box 312

Forest City, Pa.

Elco, Pa. 12 d. rugpjūčio Wash. Co. kasyklėje puolęs akmuo, sužeidė Joną Stankų. Nuvežė į ligonbutį, ten pasimirė 16 rugpjūčio. Paėjo iš Kauno gubernijos, paliko pačią ir keletą vaikų.

J. Baronaitis.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Jau keli metai atgal, kaip esam skaitę kun. Žilinsko knygoje: „Lietuviai Amerikoje“, kad lietuvių yra Suvienytose Valstybose arti 300 tukstančių, o nuo to laiko dar beabejonės galėjo pributi keli desėtkai tukstančių, todėl šiandien visgi galima skaityti suvirš tris šimtus tukstančių. Iš tokios daugybės lietuvių, prie „Susivienijimo“ priguli tik mažas skaitlius, vos tik tai 5 tukstančiai. Žinoma, nepriguli, nes nesupranta mierų, nė naudos iš prigulėjimo. Kadangi lietuvių gyvendami savo tėvynėje, daugelis nė sapnuot nesapnavo apie kokias nors organizacijas, o ypatingai tautiškas, todėl visai nepratę prie bent kokio draugiško susirišimo ar vienybės. Didžiausia organizacija, kokią lietuvis galėjo savo tėviškėje matyti, tai ūkininko šeima, kur senis ūkininkas esti prezidentas, kasierius ir draug sekretorius. Čion mums svetimoje šalyje didelės organizacijos nepriprastos, todėl daugumas mūsų brolių nė nesiskubina risti prie tokių.

Kad suvest lietuvis prie didesnės vienybės reikia nemažai pasišventimo ir darbo padėti. Teisybė, atsiranda kas-kart vyrai, kurie su pasišventimu mėgina traukti lietuvis prie tautiškos vienybės. Iš dalies jau pradžia yra nemaža padaryta, todėl reik ir ant toliaus neliautis klabinus savo tautiečius, kad jie suprastų ir pamylėtų tautišką šeimyną — Susivienijimą. Bet ant nelaimės, mes turim savo tarpe ir tokių brolių, kurie geriaus mėgsta ermyderius kelti, užkabinėjimus ir niekinimus platinti. Atsitikus kokiam nesusipratimui, tuojaus be mažiausio patyrimo, pasirodo mūsų laikraščiuose ilgi užkabinėjimai ir smarkus peikimai. Į tai žiurint reikėtų mislyti,

kad mums netruksta vyrų, kurie nors ką moka parašyti. Vienok iki šiol matėm nemažai straipsnių, ir tai vis su papeikimais ir niekinimais vieno ar kito, bet šaukiantį prie vienybės, gerovės ir sutikimo sunku užtikti straipsnelį. Tas parodo, kad mes mokam ardyt, o ne budavot, ir kad mūsų broliai labiau yra linkę prie erziniškos, negu prie vienybės. Nepaisant į tą viską mums tautiška draugovė — Susivienijimas butinai reikalingas. Todėl turim visur ir visados klabinus lietuvis, kad stotų į eiles S. L. A. sąnarių. Nereikia daug paisyti ant neteisingai daromų užmėtinėjimų, kuriuos mūsų broliai bedarydami mėgina įkalbėt, kad „Tautiškas Susivienijimas“ yra ne kas kitas, kaip „insurance Co.“. Mieli tautiečiai! Susivienijimas tai ne „insurance“ ir jo prie tokios negalime lyginti. Ar mėginanti vadīt S. L. A. „insurence Co.“ galėtų daroditi, kad kada nors kokias „insurence“ kompanijos sąnariai būtų mokėję nors 1 centą mūsų tautos reikalams? Ar „insurence“ paaukavo šimtus kada mūsų mokslaeiviams, revoliucionieriams, kankytiniams ir kitiems tautos reikalams? Kad ir kas-žin kiek lietuvių prigulėtų prie žydiškų „insurence“, vienok iš tų nė juodžiausį centelį nieks nesulauktų.

Susiv. L. A. sąnariai suaukaudami po 12c. ant metų tautos labui, daleidžia seimams visus tautos reikalus pašelpti. Sąnariai S. L. A. nėra nė jokio „insurence“ mokeriojai, bet yra neperstojanti aukautojai ir geros valios lietuvių.

Tiek dabar pasakiau, kad laikraščiuose perstatomas Susiv. L. A. kaip „insurence Co.“, yra be pamato, todėl sąnariai tegul tą skaito už įžeidimą mūsų Tautiškojo Susivienijimo. Mieli broliai, turim suprasti, kad S. L. A. yra ne „in-

surence“, bet tikrai tautiška organizacija, kurios mieriai yra geriausiai pritaikyti dėlei naudos mūsų tėvynės — Lietuvos.

Rašykimės visi prie Tautiškojo Susivienijimo!

J. Tarcila,
S. L. A. prez.

Priėmiau nuo ex-kasieriaus T. Paukščio 2970 egz. Konstitucijos S. L. A. lietuviškoj kalboj.

Jonas Skritulskas
S. L. A. kasierius.

Cleveland, Ohio. 14 kuopos S. L. A. nebuvo siems ant šio bertaininio susirinkimo, laikyto 23 liepos lietuviškos parapijos bažnytinėj svetainėj, — pranešam nutarimus.

Įnešė draugas J. Stirbis, kad kiekvienas sąnarys tvirtai imsis ir gerai rūpysis tai nebus sunku per tris mėnesius kas savaitė atidėti po 10 centų ant prieglaudos Namo.

Ant to įnešimo visi sutikom, tai yra vienbalsiai nutarėm, kad ant ateinančio bertaininio susirinkimo, kuris atsibus spalio mėnesyje, kiekvienas sąnarys duosim po dolerį ant įkuri-mo Prieglaudos Namo. Tai-gi, draugai sąnariai 14 kuopos, kurie nebuvo ant šio susirinkimo, nepamirškite iš laiko pasirūpiti 1 dolerį, kuris bus reikalaujamas ant ateinančio susirinkimo pagal kuopos nutarimą. Pasitikim, kad ir tie draugai kurie nebuvo ant šio susirinkimo nebus priešingi mūsų prakilniam nutarimui.

Komitetas.

Atsakymas 38 kuopai S. L. A. Brooklyne.

Prie 13 No. Atskaitos, aš visai nieko neturiu, ir jokį atšaukimą duoti negaliu. Dabar yra centr. S. L. A. sekretorium p. J. Žemantauckas 39 W. Porter str. Waterbury, Conn.

T. Astramskas.

Patvirtinimas.

„Vienybės“ 32 num. parašiau, jog negaliu atšaukti nerašyto pranešimo 24 kuopai, apie buvimą ar nebuvimą p. A. Bruko ant antrosios sesijos. Iš šių patvirtinu, jog p. A. Brukas, seimo užrašuose, yra užrašytas *nebuvo* ant antrosios sesijos. Pataisyti arba atšaukti šito negaliu, nes tai yra seimo reikalas, o ne mano. Kaip ant seimo nusidarė, taip užrašyta. *P. Mikolainis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Plymouth, Pa. Rugpjūčio 11 d. vietinė T. M. D. kuopa per savo susirinkimą išvedė šitokius nutarimus:

1) Čarteris nėra reikalingas nė vedimui T. M. D. reikalų, nė apsaugojimui jos turtų.

2) Kasieriaus kaucija nėra būtina reikalinga. Užteks to, kad kasierius padės pinigų į banką po priežiūra dviejų kasos globėjų, išrinktų iš vietinės kuopos. Pas kasierių gali likti 50 dol. bėgantiems T. M. D. reikalams.

Pasarga: Nėnant kuopos toje vietoje, kur kasierius gyvena, kasos globėjai renkasi iš artimiausios kuopos.

3) C. Kom. ir Literatiškas Kom. privalo pasirupinti tankiau išleidinėti knygas, esant kasoje pinigų, taip, kad pinigai negulėtų be jokios naudos.

4) Prezidento užmanytas programos sulys politišku Lietuvos reikalavimų negali būti T. M. D.-tės apdirbtas, nė išleistas, kadangi T. M. D. visai nėra kokias nors politiška partija.

5) Paskirti revoliucijos reikalams tuos pinigus, ką buvo paskirti įtaisymui čarterio, — butent 40 dol. *Komitetas.*

Wilkes Barre, Pa. Rugpjūčio 6 d. T. M. D. 14 kuopa turėjo nepaprastą susirinkimą, ant kurio apsvartė pono Pal-

tanavyčiaus užmanymus.

Mums rodosi, kad čarteris T. M. D. visiškai nereikalingas. Mēs melžiamė, kad vietoj tokių užmanymų p. prezidentas geriau pildytų savo prizadą, kurį padarė užimdamas urėdą T. M. D.-tės, t. y. kad išleistų daugiau moksliskų knygelė, o neužiimtų išėmimu čarterio ir programų.

Vietoj mėtyti nereikalingai pinigus, tai vėlyk paskirti kiek moksleiviams, juk tie knygtes pagamjs. O iš tos 40 dol. mēs skiriam \$15 Lietuvos revoliucijonieriam.

Programus išleidžia Lietuvos Socijaldemokratų Partija, o ne p. prezidentas su kun. Žilinsku ir Peza. Matėm kaip tie kunigai pasielgė su pinigais Lietuvos laisvei paskirtais, tai kokj gi programą jie parašytų! O kaip p. prez. sako, kad be tokio programo negausim laisvės ne tik nuo caro, bet ir nuo socijalistų, tai reiktų p. prezidentui suprast, kad Lietuva ne po socijalistų valdzia, bet po nedoro caro ir keizerio, o juk tie programo neduos.

T. M. D. Kuopa.

Scranton, Pa. T. M. D. 17 kuopa rugpjūčio 13 d. ant paprasto susirinkimo nutarė: 1) Čarterio nereikia; 2) Kasieriaus kaucija teipgi nėra reikalinga; 3) Ką besirupina dr. viršininkai apie čarterį ir bondą, ir kelis desėtkus dolerių išleis ant niekų, tai kad vėlyk pasirupintų išleisti kad ir kelias knygtes ant syk, tai tada ir izdas pasimazjs ir nereikės jokių nereikalingų kaštų, o iš knygu bus nauda sąnariams ir visuomenei.

Sekr. K. Zorska.

Philadelphia, Pa. 5-ta kuopa T. M. D. laikė savo susirinkimą, kur nutarė šiuos dalykus:

1) Čarterį mēs atradom nereikalingu.

2) Kad mūsų organizacija stengtųsi išleisti daugiau knygelė; vietoj 2-ju, kad būtų

išleista po 4—6 ant metų. Tada nereiks bijoties, kad neprazutų T. M. D. turtas, kurį reikia laikyt paguldytą, kaip turi daryt pašelpinės draugystės.

3) Ant revoliucijos skiriam šimtą (100) dolerių.

4) Paskirti Aušros D-tei, moksleiviams 50 dol.

5) Vietoje vienytis su „Augmeniu“, geriau būtų susivienijus su „Šviesos“ bendrove, kuri neseniai susitvėrė Vilniuje ir turi tokius mierius, kaip T. M. D. Tuom galėtume duot ten ir savo knygas spaudint, kur daug pigesnė spauda negu Amerikoje.

6) Joki programai (čia reikia, turbūt suprast tik politiški programai. Red.) mūsų organizacijai nereikalingi, ir nereikia ant to eikvoti D-tės turtas.

7) Dalinimą knygu geriau atliks vietinės kuopos, Centr. Kom.

8) Vietoje sieninių kalendorių, ką buvo išleidę 1905 metams, kad būtų išleidžiami kalendoriai su statistika judėjimo lietuvių Amerikoje ir su kitais naudingais aprašymais.

9) Kad kuopų sąnariams būtų parupintos mokesčių knygtės, nes dabar — kaip nebegarsin į „V. L.“ — labai keblus dalykas kuopų sekr. surinkti mokesčius.

10) Kauciją atidedam lig rinkimo naujojo komiteto.

Vardan kuopos

Sekr. K. Jonaitis.

Cleveland, Ohio. T. M. D. 23-čia kuopa turėjo susirinkimą liepos 23 d.

Mēs prieštaraujam centr. prezidento užmanymui apie išėmimą čarterio. T. M. D. savo paskirtu keliu niekam nedarydama skerspainių, taigi ir nepasitinka, kurie darytų jai kliutis; už tai ir čarteris yra nereikalingas.

Matome iš centr. kasieriaus atskaitų, kad kasoje yra pusėtinai pinigų. Taigi kyla reikalavimas užsistatyti kasieriui

kauciją. O knygu draugystė išleidžia vos 2 per metus; beje, centr. komitetas guodžiasi, kad nėra rankraščių, taigi nėra raštininkų, kurie dykai rašytų draugystei knygas. Mēs geidžiam, kad T. M. D. viršininkai pasirupintų daugiau išleisti knygu, neesant raštininkų dykai rašančių, patariam jiems užmokėt už darbą. Tada išėis daugiau knygelė, izde negulės bereikalo daug pinigų ir izdininkui nereiks užsistatyti kaucijos.

Norim žinot, kur dingo po kelis kartus nubalsuota išleisti „Trumpa Lietuvos istorija“, parašyta angliškoj kalboj?

Mēs patariam T. M. D. neužiimti su išėidimu Westvillės lietuviams knygos ir sugrąžiti jiems pinigus. Su minėta knyga jie gali kreiptis prie „Lietuvių Socijalistų Partijos Amerikoje“.

T. M. D. 23-čia kuopa.

Chicago, Ill. Cionaitinė 19-ta kuopa T. M. D.-tės per savo susirinkimą 13 rugpjūčio turėjom sekančius nutarimus:

1) Kadangi mūsų dr-tė gyvavo per tiek metų, ir gali gyvuoti ant toliaus nereikalaujant „charterio“, kuris vienok mūsų kasos neapsaugos, jeigu patjs jos neprižiurėsime.

2) Kasierius palikti iki rinkimų kaip yra, o už poros mėnesių bus rinkimas centr. kasieriaus, ir tąsyk kokis taps išrinktu, užsidės „Bond'sa“.

3) Paskirti iš T. M. D. kasos \$100,00 ant revoliucijos reikalų, nes dar yra svarbiausias reikalas, o pagal kasos stovi 100 dol. nėra per daug ant teip karšto reikalo — atgavimo laisvės!

4) Kasierius, kad yra likias be kaucijos, mēs už tai kaltiname centrališką komitetą už apsileidimą šitame reikale, juk tai centr. kom. pereiga apginti dr-tės turtą kaip ir visas tiesas. Kuopos balsuodamos visos reikalavo, kad kasierius užsistatytų kauciją, tai iškur centr.

kom. gavo tą tiesą laužyti kuopų nutarimus! palikti kasierių be kaucijos!

Mēs savo sudėtą mokestis pasilaikom kuopoje pakol kasierius bus po atsakančia kaucija.

Teipgi geistina išgirsti nuo centr. komiteto apie senei nutartą per antrą balsavimą link išleidimo Dr. J. Šliupo parašytos anglikoj kalboj knygos? Ar jau spaudoma? kiek kaštuos išleidimas?

Vardan T.M.D. 19tos kuopos
M. D. Damijonaitis.

Collinsville, Ill. Mūsų kuopa T.M.D. ant susirinkimo 4 rugpiučio nutarė:

1) Čarterio išėmimas mūsų draugystei visai nereikalingas.

2) Pinigai turi but padėti į banką ant vardo draugystės, ir kasierius tur užsistatyt kauciją.

3) Paaukaut iš draugystės kasos \$50,00 revoliucijos reikalams.

4) Paaukaut išleistuvei laikrašcio „Kovas“ \$30,00. Su mažu išėmimu tie patys užlaidko laikr. „Kovą“ ir prie T.M.D. priguli ir pinigai tų pačių žmonių sudėti, tai ką šiandien guli be naudos, nors maža dalis atneš naudą visuomenei.

5) Programos rengiamas prez. Paltanavyčiaus visai ne reikalingas.

6) Kad Literatiškas Komitetas pasirupjūtų išleisti daugiau knygūčių, kad ir darbininkiško turinio, nes tie pinigai vien tam sudėti, kad neštų naudą visuomenei.

Kuopos sekr. J. J. Tumosa.

Newark, N. J. T. M. Dr. kuopa laikė savo susirinkimą rugpiučio 8 d. Nutarta:

1) Čarterį išimti nepaisant kuriam šteite (nes šteitai uniojoj turi visi lygias tiesas). Su čarteriu draugystė pastos legališka organizacija.

2) Kasierius tur užsistatyti kauciją dubeltavai pagal dr. turta.

3) Sušaukti seimą T. M. D. dėl tobulesnio sudavadinimo dr. reikalu, nes dabar Tėvynė labiausia reikalauja pagalbos. Teipgi reikalinga išleisti geresnes moksliskas knygas negu ikišiol tapo išleistos. Tokiu budu pakils T. M. D. progresas vietoj pulti žemyn.

4) Skiriam iš Tėv. Myl. Dr. kasos \$300,00 ant revoliucijos reikalų, nes iš to Tėvynė apturės geresnę naudą, negu iš menkos vertės išleistos knygutės.

5) Laikas jau pagarsyti Centrališko Komiteto rinkimą nes ant New Britain, Conn. S.L.A. Seimo pasirodė: jog mūsų Dr. prezidentas p. P. yra priešingas Demokratiškam-revoliucijoniškam judėjimui Lietuvoj. Jog mūsų draugystės pareiga vien tik šelpti Tėvynę, o ne prisidėti prie alintojų!

Kuopos Komitetas.

Baltimore, Md. Rugpiučio 5 d. T.M.D. kuopa vienbalsiai nutarė, kad būtų čarteris išimtas ir kasierius užsistatytų kauciją. Tik tai, kad būtų čarteris išimtas ne ten, kur daugiau kaštuoja, kaip p. Paltanavyčius sako, kad Massachusetts štete kaštuos iki \$40 ir bus geresnis. Mūsų kuopa nutarė, kad būtų ten išimtas, kur pigiau kaštuos, kaip tai New York, New Jersey arba Maryland. Tuose šteituose yra pigesni ir visi turi teip lygiai legališkas tiesas kaip ir tas, kuris brangiau kaštuos.

T.M.D. kp. sekr. Pr. Bakutis.

Iš Škotijos.

Mossend. Liepos 23 d. atsi buvo susirinkimas vietinės kuopos T.M.D. su prakalboms. Kalbėtojai buvo pakviesti: Dr. J. Bagdonas, ir Ben. Audra— „Laiko“ redaktorius. Dr. J. Bagdonas kalbėjo apie revoliuciją, darbininkų streikus ir sukilimus. Nurodė kaip rusų carai kankino Lietuvą ir tt. Ben. Audra plačiai kalbėjo apie reikalus mūsų lietuvių didžiojoj Britanijoje; nurodė, kad

mēs gyvename tokiuose laikuose kada tėvynėje liejasi kraujas, krinta aukos ir visi be skirtumo reikalauja liudybės, kad jau gal netoli ta valanda ir Lietuvai kada užtekės liuosybės saulelė.

Laike prakalbų visi užsilikė ramiai, už ką kaip kalbėtojam teip lygiai ir klausytojam reikia ištartį širdingą ašiu.

Dabar nutarimai:

1) Išimti čarterį nuo vardo T.M.D., — jeigu tik jisai reikalingas*) — kuogreičiausia. (Šitas nutarimas nėra nutarimu. Nutarimas skaitosi už nutarimą tuomet, kada jis turi vieną, aiškią ir stačią prasmę, be jokių „jeigu“. Red.).

2) Kolei čarteris neišimtas, kasierius kauciją kad uždėtų ant vardo centrališko komiteto arba šiaip ištikimų sąnarių.

3) Knygeles dalyti tik tiems dovanai, kurie negali nusipirkti, o pasiskaityt nori.

4) Kas link spausdinimo kokių ten atsišaukimų, mūsų kuopa patarė teip: paaukauti kiek išgalint, tą dalį pinigų, arba ir didesnę sušelpimui revoliucijos, o tokius atsišaukimus geriausiai parupjį Lietuvių Socijal-Demokratų Partija Lietuvoje.

Ant užbaigos kuopos sekr. J. Čerkevyčius aiškino mierius T. M. D., ir paakino sąnarius atsiminti nutarimą 19 kovo „šelpti revoliuciją pagal išgalę“. Buvo ką tik pasibaigę švenčių dienos (olydais), todėl mažai ir surinkome, nes vos 9 šil ir 7 pen., kurias tai aukas pasiuntėm „Darbininkų Balso“ red. Dr. J. Bagdonas pakėlė klausimą: ar nebutų gerai išrinkus komitetą suėmimui aukų revoliucijos reikalams. Iš tarpo sąnarių kilo karšti ginčai, mēs to negalim

*) Prez. T.M.D. p. Paltanavyčia aiškina 2-juose N.N. „V.L.“, kad tokis čarteris yra naudingas T.M.D. kasierius-gi p. J. Naujokas N. 28 „V.L.“ savo straipsniuje „Biskutj atides“ pasirodo kitokios nuomonės.

vieni atlikti, nėra atsakantis skaitlius sąnarių ir tt., todėl teip ir liku.

„Vilniaus Žinios“ N.143 mini apie mūsų susirinkimą 19 kovo. Ant užbaigos pridurė: „metinę mokestį nutarė mokėti pagal išgalę“ (?) „Vien. Liet.“ buvo pasakyta, kad revoliuciją nutarėm šelpti pagal išgalę, o tie metinę mokesti. Turbut „V. Ž.“ bijo ka-nors išsistarti apie revoliuciją....

Kuopos sekr. J. Čerkevyčius.

Kasos stovis.

I p l a u k i m a i :

Pribuvimas per Liepos mėnesį.
Pagal „Vienybės“ N. 28 liko \$985,32
Iš Šotijos trečiu kart per J. Prancekyčia, Mossend kuopa 15 šil. 3,05
Wilkes Barre, Pa. per Alenską 2,40
Traverse City, Mich. J. Gaubas 2,40
Hoguin, Wash. J. Zavistanavyčia 60
Shenandoah, Pa. per A. Bridicką 3,00
Foxcroft, Me. per J. Klimavyčia 5,70
New York k. per susir. Brooklyne 4,80
Forest City, Pa. per V. Juozaitį 1,20
Westville, Ill. k. A. Kuprusevičia 2,40
Lost Creek, Pa. k. J. Budrevičia 1,80
J. Zaramskis naujas So. Chicago, Ill 60

Pribuvimo \$1013,87

I š m o k ė j i m a i :

A. Ramanauskui sekr. ant markių 2,00
Kasieriaus markės 67

Išdavimo \$2,67

Liekasi \$1011,10

Izdin. T.M.D. J. Naujokas.

Nauji sąnariai.

New York.
J.J. Smailis 60
Juoz. Kairukštis 60
Forest City, Pa.
Laur. Banionis 60
Ant. Buda 60
Meriden, Conn.
Domicelė Stankytė 60
Shaft, Pa.
Kar. Žukauckas 60
Mot. Levinckas 60
Mateuš. Stiklakis 60

T.M.D. Sekr. A. Ramanauckas.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Nauji räsztai.

Revoliucijos dainos. Lietuvių Socijaldemokratų Partijos išleistas. Londone 1905 m. Kaina 10 kap.

Ant 30 puslapių šitos knygutės telpa 18 revoliucijinių dainų kelių poetų parašytos. Tarp tų dainų yra kelios dar nežinomos lietuvių kalboje, — paveizdan: „Internacionalas“ — tarptautiška darbininkų daina, visam sviete dainuojama; „Marselietė“ — tautiškas prancuzų gimnas, pradedant nuo Didžiosios revoliucijos; „Varšavietė“ (iš lenkiškos); „Sveikinimas darbininkų“ (pagal vokišką); „Lietuvių Marselietė“ ir k. Eilės visos skamba neblogiausia, tinkamos dainavimui, ir kaikurių melodijos lietuviams jau žinomos.

Verta jas dainuoti. Kitos tinka ir deklamacijai.

Lėkė kaip sakalas, nutupė kaip vabalas. Komėdija 2 veiksmuose. Lietuvių Socijaldemokratų Partijos išleista. Kaina 12 kap. Londone 1905 m. (Pusl. 12).

Šitoje komedijoje matyti, iš dalies, gyvenimas inteligentų, apskritai apsišvietusių žmonių, dirbančių dėl darbininkų labo o ypatingai matyt policijos ir šnipų stropumas gaudant „sivilistus“, jų stengimasis atsizymėt prieš veldžią, dėl laimikio neužsiviezimas, intrigos savo tarpe, ypač su žandais, kurie policiją traktuoja kaip tam suolių, „mužikų“ gaują.

Atsitikimas vienam pavietiniame mieste, žinoma Lietuvoj. Policijos pristovas, Arbuзов dėkavoja Aukščiausiam užtikęs knygvedžio Vaišnoros kvotieroje daug socijalistiškų knygų. Siunčia šnipą jas saugoti. Tam užtrukus pas mylimąją, Vaišnoros draugai išvagia tas knygas. Padarė didelę krata, ir visi šnipai ir urėdninkai už tą tuščią triukšmą turėjo atidrebėt prieš viršininką, o Arbuзов pasidarė toks mažiukas, kaip vabalas ir neteko vietos.

— Komėdija smagi ir ne nuobodi lošėjams ir žiūrėtojams. Turi nemažą agitatyvišką vertę. Lošti ją paranku ir dėl to, kad nereikia daug dekoracijų: viskas atsilieka vienam kambarij. Neapsiriksim turbūt, jei sakysim, kad ji geresnė už kitas mūsų komėdijas kaip savo forma, teip, ypač, turiniu.

Kas tai yra tie socijalistai ir ko jie nori? Kaina 5 kap. Liet. Socijaldemokratų Partijos išleista. 1905 m.

Trumpai (ant 16 pusl.), aiškiai ir iš visų pusių išguldyta pastatytasis klausimas.

Mokslinčius Tvardauckas. Apysaka iš žmonių padavimų. Lenkiškai parašė J. I. Kraševski. Lietuviškai išguldė F. M. Spauda ir kaitai „Vie nybės Lietuvninkų“ 1905 m. Pusb. 174.

Talentas Kraševskio, kaip beletristo žinomas visai Europai. Todėl ir šits jo veikalas, — kuriame surašyta žmonių pasakos apie Tvardaucką, kurs buk dėlto tik buvęs dideliu mokslinčium, kad už mokslą buvo parsidavęs velniui, — yra geresnis už daugelį kitų autorių „Tvardauckus“.

Kaip tikintis į tai, kad mokslas yra velnio išmislis, šitoje apysakoj ras pakaktimą savo vandentuvei, teip ir rimtas skaitytojas ras joje visados įdomius žmonių vaidentuvės vaisius, ir šale to visur matys, kad nėra velnias teip baisus, kaip jį maliavoja.

Vertimas geras, kalba graži, be jokių „polionizmų“, kas kitiems vertikams labai sunku išvengti. Jei bent sintaksis kairkur ne tikrai užlaikytas, — pav., rašoma: „Panelė Švenčiausia“, o reiktų rašyt: „Švenčiausia Panelė“, ir t. p.

Didis paojus grumoja mainieriams.

Jieturi buti prisirengę, sudrutindami uniją, pasipriešinti numazinimui mokesties.

Mums net įstabu, kaip mai-

ny darbininkai nepaiso apie uniją. Jie teip elgiasi, tarsi, jie tikrai žinotų, kad jie visados gaus tą pačią mokestį, kurią dabar gauna, ir, tarsi, visai nebutų payojaus, kad jiems gali mokestį sumažinti, kada dabar tinė sutartis išibaigs ateinantį pavasarį.

Mēs aiškiai ir tvirtai pasakome, kad yra pavojus, kad jiems galinumazinti mokestį ir atimti daugelį nusileidimų, kuriuos kompanijos buvo padarę. Ko ilgiau jie nepaisys, tuo didesnis darosi pavojus.

Mēs stebimės, kad žmonės paprastai supratlyvi, kurie yra pačėdlyvi, kurie čodina pinigų, kad nusipirkti namą ar pašelpti gimines Lietuvoj arba pradėti biznį, galėtų neužtemyt tokio svarbaus dalyko. Tiesa, jie sučėdija ant metų \$6, kuriuos jie turėtų užmokėti į uniją, bet kas bus iš to gero, jei kompanijos galės ateinantį pavasarį numušti jiems mokestį \$6,00 ant mėnesio ar daugiau, ir jie gali tikrai žinoti, kad bus daugiau, jei tik operatoriai galės. Jie neatsiziri ant to, kiek jiems unija gero padarė, jie tik žiuri, kiek jie į uniją turi mokėti. Vienuose distriktuose unija pakėlė mokestį mokestį vidutiniškai ant \$50,00 per metus, kituose distriktuose pakėlė net \$200,00 ant metų. Da be to unija išreikalavo daugelį pagerinimų, sumažinimą mokesties už paraką, įstatymus mainierį apsaugojakčius, panaikino kompanijos štorus, priverė faremanus ir bokus dailiau apsieiti su žmonėmis ir išreikalavo daugelį kitų reikalingų dalykų. Apturėjus tiek nuo unijos netik butų nedėkin ga, bet ir neišmintinga mainieriams, atsitraukti nuo unijos arba liautis mokėjus mėnesines į uniją. Jei jie teip padarys, jie gali patrotyti vienu mėnesiu mažiau, ne kaip unija paskui galės jiems atgauti per visus metus.

Jei unijos galybė bus prilai kyta, unija galės prilaikyti tą mokestį, kurią šiandien darbininkai gauna ir kuri yra daug didesnė, ne kaip ji buvo 10 ar 5 metai atgal. Jei unija įgis daugiau sąnarių ir daugiau galybės, tik ji galės išreikalauti daugiau pageainimų mainieriams, bet jei ji susilpnės, tai operatoriai, kurie ją labai darboja, užklups ant jos ir su visais savo turtais ir visa savo galybe stengsis ją visai panaikinti. Jei jie sulauzys uniją, jie galės priversti žmones dirbti už mažą mokestį net per 5 ar 10 metų ir galės juos visaip spausti, sulaužyti žmonių dvasią ir krauti pinigus į savo operatoriškus kišenių.

Operatoriai prie visko yra prisirengę ir ismintingi tarp jų žmonės sako, kad dabar viskas priguli nuo unijos. Jei unija parodys operatoriams, kad jį tovienio auga į galybę ir pinigų, kad jos kasoje yra didelė suma pagelbinių per straikus pinigų, tada operatoriai gero kai pasimislys, kol jie išdrįs kariauti prieš darbininkus. Jie greičiau norės gražumu susitaikyti, kad tik nebutų straiko ir apsiims duoti reikalingus pagerinimus. Bet jei operatoriai kaip ir kiti geri biznio vyrai, pamatys, kad jie su prievarta gali priversti darbininkus dirbti už numazintą mokestį ir turėti sau didesnę uždarbį, jie padarys teip. Jei unija bus silpna, tai bus čia jų proga, iš kurios jie pasinaudos.

Niekad nebus per daug raginus mainierius saugotis šio pavojaus, kuris jiems dabar grumoja. Tas yra toksai jiems svarbus dalykas, kad tiesiog negalima suprasti, kaip jie jį teip apleidžia. Vienok daugelis yra tokių apsileidusių, ir jei jie nepamatys savo klaidą ir nepasisvęs unijai, jie paskui gaudjisis per keletą busiančių metų.

Isz visur.

Į valstybos banką Peterburge atsiliepė daugybė žmonių reikalaujami išsiuntimo savo pinigų į užrubežę. Kai kurie kapitalistai pernešė į užsienį visus savo pinigus.

Budapešte numirė pagarsėjęs savo šventumu minykas Popovic. Žmonės iš visų kraštų ėjo, kad įgyti nuo jo palaiminimo. Beplaunant lavono kuną, tarnai pasaugojo, kad minykas yra moteriškė. Klioštoriuje visl nešiojo barzdas. Tėvas Vosylis irgi turėjo užsiauginęs keletą plaukų, po smakru, jo balsas buvo visai vyriškas.

Maskolijos karės departamentas pasiūlė Vokietijos dirbtuvėms kontraktą ant 200,000,000 šuvių visokios rūšies vertės apie \$2,000,000, teipgi šaudyklių pestininkams. Pabrikantai nepriėmė užsteliavimo, nes negalint spėti visiems padirbdyti.

Dirbimas kanuolių dar niekad nebuvo Vokietijoje teip didelis, kaip šįmet. Daugybę užsteliavo Vokietijos ir Turkijos valdzia.

Iš viso ginklų dirbtuvėse dirba 125,000 žmonių.

Batavijoje, ant salų Rytinės Azijos prigulinių Holandijai, Akimečiai vėla pakėlė maištą. Jie užpuolė ant kareivių stovynės Rambonę ir užmušė 2 aficieriu ir 22 kareiviu. Tik 6 kareiviams nusisekė pabėgti, bet ir tie buvo sužeisti. Valdžia patvirtino teipgi žinią apie kitą užpuolimą ant kareivių stovynės Bacong'e, kur nužudyta viens aficierius ir 6 kareiviai.

Londone milijonierius Watt nusišamdė sau detektyvą, kuris turėjo jam prigelbėti užmušti pačią. Detektyvas turėjo gauti \$25,000 už tai, kad pri-

vilios į jo namus buvusią pačią ir ten užduos chloroformo. Detektyvas išdavė ir milijonierius tapo suareštavotas.

Peterburgo advokatai Vinaver ir Rodičer varde redaktoriaus laikraščio „Syn Otečestva“ apskundė cenzūros komiteto višininą į teismą, reikalaujami atlyginimo už paneštas skriaudas delei tolydinės konfiskacijos laikraščio numerių.

Išėjo į aikštę daugybė vagsčių Peterburgo porte. Valdžios samdomi darbininkai dirbo pašalinėms ypatoms. Tokiu budu tapo išstatytos Pavlovske trys vilos, pastatyti laivai „Silac“ ir „Hercules“, penki maži garlaiviai pašaliniai kompanijai ir namai urėdninkams.

Aukos revoliucijos reikalams.

I. Atsiųstos į mūsų red.:
Iš New York, N. Y.

P. Mikolainis \$20.00

Buvo \$180.06

Iš viso \$200.06

Viską pasiuntėme centrališkam Revoliucijos Šelpėjų kasieriui, J. Šliupui.

21. VIII. 05.

II. Aukos surinktos Plymouth'o R. Š. Komiteto.:

Per prakalbas geg. 30 d., surinkta \$11.76; Kaz. Andriejauckas 1.25; A. Dobilas 1.00; P. Krasauckas 50; J. Sirkmonas 25; vienas anglikutis 10. M. Samsonas, A. Galinis, V. Uzdila, V. Matulaitis, A. Paušinskas, V. Stepanauckas — po 25c.; K. Eidukaitis 1.00; Al. Žekas 50. Iš viso \$17.86, — pasiūsta Central. Rev. Šelpėjų kasieriui.

21. VIII. 05.

III. Aukos nusiųstos tiesiok centr. kasieriui: Iš Waterbury, Ct. J. Maksimavyčius, S. Senkus, Ant. ir P. Bagdanavyčiai, A. Žilinskas, A. Gri-

bas, Jurgis ir Alena Kazemėkai, Jon. ir Magd. Šiulzinskai, Ona ir Julijona Aviečiūtės, J. Aimaičiūtė, J. Varnaitis, J. Baliunas, E. Grigaičiūtė, U. Kvašinskiene, M. Pricevyčienė, M. Peža ir J. S. Pruselaitis — visi dėjo po 10c., iš viso \$2.00.

Iš Drousburg, Pa. A. Vilkas, D. Usila, Vl. Unikauckas, V. Mikalauckas — po 50c.; P. Unikauckas, M. Mikalauckas, Vac. Mikalauckas, N. Čižionas — po 25c., — iš viso \$3.00

Iš Gilberton, Pa. Anglekasių Unijos kuopa N1385 (lietuviai) — \$25.00.

Iš Easton, Pa. A. Anckaitis ir J. B. Jusaitis — po 1.00; M. Anckaičiūtė 35c.; J. Pocevyčius ir J. Lignagaris po 50, — viso \$3.35.

Iš Phillipsburg, Pa. J. Jankauckas 50c.; Al. Ivaškevyčiūtė 25, — viso 75c.

Iš Chicago, Ill. S. Gudleki, J. Budavyčia, J. Narsutis, M. Juozaitis, V. Makaveckas, M. Makaveckienė, P. Samsonas, J. Mušas, J. Paražauckas, V. Daugintis — po 25c.; J. Maseļionas 10; Fr. Narsutis 10; Iz. Leveckis 20; A. Makaveckas 50, — viso \$3.40.

Iš Glen Lyon ir Wanamie, Pa. Apvaikšėiojant 1-mą geguzės — \$2.55c.; per susirinkimą 24-os S.L.A. kuopos — \$1.15c.; per varduves Petro Sarpaliaus — \$1.10c., — viso \$4.80.

Atsakymai.

K. Kundrotui. Šk. Rašant kam nors laiška višai, per laikraštį, butinai reikia, kad tai suprastų visuomonė, ne tik ypotos, kurioms rašoma. Jusų laiške į Woodmere, Mich. draugus šita sąlyga neišpildyta užtat ir talpinti jo negalime.

Gandui. Jeigu draugo, iš važiavusio ant revoliucijos, fotografiją ir vardą laikotės „slapybėj“, tai kam minite korespondencijoj? Todėl netalpinam.

Pajieszkojimai.

Pajieskau savo brolio Vinco Jasulaičio, 9' metai kaip Amerikoj, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., parapijos Ruzalino. Jonas Jasulaitis, Plymouth, Pa.

Pajieskau Marijonos Tepekiukės, pirmiaus gyveno Philadelphia, Pa., dabar nežinau kur. Atsišauk ant adreso:

K. Barkauckas,
Plymouth, Pa.

Pajieskau vietos į krautuvę ar ofisą, moku rašyt, skaityt ir kalbėt. lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. F. Jakučionis, Box 69 Minersville, Pa.

Pajieskau broį, Leonardą Druktainį, sodos Bagdonų, Kaltinėnų volosties, Raseinių pavieto Kauno gub. 8 metai kaip Amerikoj. Prašau atsišaukti ant adreso:

Adolf Druktainis,
Box 143, Toluca, Ill.

Reikalinga 100 vyrų dėl dirbimo karų Berwick'e, gera alga ir visada darbas. Atsišaukit pas: C. H. Williams, 550 W. Front str., Berwick, Pa.

Atsišaukiu ant pajiekojimo Vaitiekaus Drogaišio iš Scotlando, aš Juozas Drogaišius Suvalkų gub., Krokelauckio parap., Augininkų kaimo, gmi no Simno. Adresas:

Joe Skadas,
Box 94 Coyne, Pa.

Pranešimas.

Pranešu delegatams XX-to seimo S.L.A. kaip žinoma taipau paskirtas į komisiją provos, bet savo priderystės išpildyti negalėjau dėl to, kad jau 3 mėnesiai, kaip vaitoju Philadelphia ligonbutyį iš priezasties ligos pradėjo aptemti paskutinis langas, bet jau biskį geriau, ir gal ant 1 rugsejo galėsiu sugrįžti namon.

Jonas Banis.

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už tiesas.

— Tegul jie sako, ką jie nori, visiems netiksime, — nekantriai atsakė kaimietė: — Kristus teip-pat kalbėjo, kaip ir mes. Bet mūsų kunigai kalba visai kitaip, ne kaip Kristus. Kada mes įkurėm mūsų susivienijimą jie pradėjo mus keikti ir sakyti, kad nepriims mūsų prie išpažinties (spaviednė). Tegul, tesiziniai!..

— Bet man pasakoja, kad priimate į savo draugystes vagis ir žmogžudžius, ar tai tiesa? — paklausė Rossi.

— Tas viskas yra tikras melas. Mes priimame tikrai gerus žmones. Teisybė, susivienijime labai daug sąnarių, kurie yra sėdėję kalėjimuose, bet ne visi, kurie yra buvę kalėjime — blogdariai. Tikri blogdariai — tai dvarponiai ir kapitalistai, mūsų siurbėlės kurie drasko ir plėšia neturtelius, bet jų niekas nekiša į kalėjimus. Tik žmogelį, kuris pasirenka kito miške supuvusių žabų, idant pašildyti savo trobelę, jį tuoju meta kalėjiman už vagystę. Ar tokius nabagus galima vadinti vagims — blogdariais. Ne, mūsų susivienijimas stengiasi iškovoti lygybę, tada visiems bus gerai ir nė vieno nereikės kišti į kalėjimą.

— Kaip eina jūsų susivienijimo dalykai?

— Gerai! Neseniai buvo rinkimai pasiuntinių, ir mes išrinkom beveik visus mūsų šalininkus. Mūsų didžiausias rupestis — visur, kur tikrai galima išrinkti mūsų šalininkus, kad jie už totų reikalus mūsų, o ne dvarponių.

— Vienok su tuo jūs nieko neatsieksit, valdžia darys, kaip jai patinka, — atsakė Rossi.

— Tą mes gerai žinom; delto visoms spēkoms stengiamės rinkti mūsų vietininkus į Italijos parlamentą; kad tas nusiduos mes pradėsime rūpintis apie išleidimą įstatymų mūsų gerovei.

Teip kalbėjo didesnė dalis kaimiečių ir iš jų akių galima buvo matyti, kad jie prisirengę kovoti lig tol, pakol neįgis sau tiesų.

— Aš noriu kreiptis prie jūsų su vienu klausimu — tarė Rossi: — Ar jums pasiseks vią tą atsiekti, ko dabar reikalaujat, — to nežinau, bet pasakykit, ar dabar — šiame laike yra kokia nors nauda iš jūsų susivienijimo, ar ne?

— Yra didelė nauda: dvarponiai, pabugę mūsų susivienijimų, pradėjo jau pasiduoti ir padarė mums šiokių tokių palengvinimus. Prie to dar mūsų susivienijimai įsteigė mokyklas priaugusiems, kur mes galim apsišviesti. Mes dabar turim ir biblioteką.

— Be to, — tarė kitas kaimietis, — mes stengiamės kiti kitam padėti, mes duodam pašelpas iš mūsų pinigų našlėms ir pavargėliams. Kaip matot, mes blogo nė vienam nedarome: mes tik reikalaujam, kad visiems būtų kasnis

duonos. Už tą mus kiša į kalėjimus; mes tą gerai suprantam, kad tik suvienytoms spēkoms galim atgauti tiesas!

Juo daugiau Rossi kalbėjo su kaimiečiais, juo aiškiau jis matė, kad jie tur teisybę ir kad žino, už ką jie kovoja. Sicilijos kaimiečiai daug kentėjo, pakol pradėjo vienyti draugystes ir susivienijimus. Dvarponiai, matydami, kad patys nieko kaimiečiams nepadarys, kreipėsi prie kunigų, kad jie atkalbėtų parapijonis nuo susivienijimų. Kunigų nereikėjo po du kartu prašyti — jie tuoju pradėjo per pamokslus keikti susivienijimus. Kaimiečiai tada klausėsi kunigų, ką jiems reikš daryti išėjus iš susivienijimo? Ant to kunigai atsakė „Melskitės prie Dievo kantriai, kęskit, ir jis už tai suteiks jums po myrio dangaus karalystę, kur nėra nė bado nė vargų, ir dar užsitarnausit, Dievo malones čia, ant žemės“. Kaimiečiai atsakė: „Jūs gyvenat ant žemės be jokių bėdų ir vargų ir tas nevodija jūsų dušioms, tai turbūt ir mūsų nevodys, jeigu čia mes gyvesim, kaip pridėra“. Teip kunigai savo pamokslais parodė kaimiečiams, kad jų spēka yra tikrai susivienijimuose, ir pradėjo stoti į draugystes ir tie, kurie dar nebuvo įstoję.

III.

Tame laike, kada Rossi keliavo po Siciliją, kaimiečiai laisvei galėjo rinktis ir varyti savo darbą. Kaimiečių vadovai važinėjo po visą salą, darė susiriukimus, ant kurių kalbėjo apie budą kovos su dvarponiais ir kapitalistais ir apie sunkų padėjimą kaimiečių. Visur, kur tikrai vadovai atvažiuodavo, tuoju uždėdavo naujus susivienijimus.

Kaimiečiai mylėjo savo vadovus; jie juos sulaukdavo visur su didžia linksmybe. Rossi keliavo ilgą laiką su vienu iš prakilniausių vadovų — vardu Bosco (Bosko), kurį kaimiečiai labai guodojo. Bosco laikydavo kalbas, kuriose darodinėjo, kad žemė ir visi pabirkai turi prigulėti visai tautai, o ne keliems išrinktiems, kaip dabar yra. Tauta pati turi valdyti žemę ir pati išdavinėti įstatymus. Tokios kalbos darydavo didelį įpuodį ant kaimiečių.

Bosco buvo neturtingų tėvų sunus; bet buvo teipgi vadovai iš turtingųjų, kurie aukaudavo visą savo turtą dėl kaimiečių ir darbininkų gerio. Teip ant pav. Colnago, Gaetano, Ravo ir Prančiškus Peretes. Buvo daugybė tokių, kurie su dušia ir su kunu atsiduodavo judėjimui ir duodavo pašelpas kaimiečiams.

Teip sudžios (teisdariai), advokatai ir daktarai slaptai duodavo pašelpą kaimiečiams. Dvarponiai, žinodami, kokį įspudį daro vadovai ant kaimiečių, pradėjo platinti paskalas, kad judėjimo kaltininkai, tai vadovai kaimiečių, nė girdi, patys kaimiečiai visai užganėdinti savo padėjimu.

Klaidos atitaisymas.

N32 „V-bės“ korespondencijoje iš Wilmington, Del., klaidingai paduota viršininkai šv. Kazimiero Draugystės. Pirmsėdžiu išrinktas ne Bartkevyčia, o tik J. Baltrušaitis; pirmsėdžio pagalbininku — A. Batkevyčia; kasierium — V. Dovydaitis; protek. sekr. — J. Orininkaitis; finansų sekr. — M. Dovydaitis. Kasos globėjai: J. Ceglis ir J. Blazis.

Kraujo balsas.

Mūsų karžygių kraujas

Garuoja augštyne

Ir šaukia su vėjais

Garsyn ir garsyn:

Į kovą, o, broliai,

Kurie pavergti!

Tikėkit — truks pančiai

Vergijos visi!

Į kovą sustokit!

Pakelkit balsus:

Vergai, ne skriaudėjai,

Tesprendž' prieš vargus!

Išnyks tada baimė,

Kankinanti jus,

Viešės visur laimė

Per visus laikus...

Menkutis.

Ilgėsis spaude szirdi.

Ilgėsis spaudė mano širdį...

Bedarbėj gyvenau:

Sau po laukus per kiauras die-

[nas

Svajodams dainavau...

Kaip daug veltui praleistų

Gyvenimo dienų!...

Kaip liudna!.. Ašaros man

Vien veržias iš akių...

(Pagal Kahrstenį, latv.)

Menkutis.

Ballus! Ballus! Ballus!

101 knopos S. L. A. Paterson, N. J., p. A. Dyliaus svetainėje N. 183 River str., 2 d. rugsėjo, prasidės 3 val. po pietų ir trauksis iki velai nakčia. Užprašome visus lietuvius ir lietuvautes kaip vietinius teip ir iš apilinkų. Užpelnas bus visas paskirtas tautos reikalams. Įzenga tik 15 ct.

Komitetas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

žinoma susidurimai su jais galėjo būti tikrai iš netyčių, nes platūs ruoštai Rusų žemės atidalino Lietuvą nuo Totorių gulyklų.

Apie veiklumą Gedimino namie ir apie įtekmę jo ant sutvarkinimo Didės Kunigaikštystės mes turime tikrai skursnias žinias. Apart patobulinimo karės dalykų, įsteigimo gintuvių, pastangų patraukti į Lietuvą naujokus iš vakarų, mes galime įtėmyti dar dvi svarbi buti, liudyjanti apie laipsnišką plėtojimasi naminio buvio Lietuvoje: tai — pakylimas pirmų stambesnių miestų ir tykus platinimasi krikščionybės, kuri rado pilną apkantojimą nuo Gedimino.

Apie įsteigimą miestų mes turime iš vėlesnių laikų teikas ir pasakas, anot kurių Gediminas įsteigė miestą Trakuose, kurių neprieinama vieta ant salos viduryj Galvės azero buvo atkreipusi jo atydą, ir vėliaus kitą miestą Vilniuje, kurs tapo sostapyle Lietuvos. Gediminas pačiliui savo buveinę turėjo abiejuose miestuose, kurius padarė drutvietėmis, įkurė pylis, glamonėjo dauginimasi jų gyventojų ir, padaręs centru dėl vyriausybės savo plačios viešpatystės, suteikė jiems žymumą kaipo pirmų viešpatystėj miestų.

Galop jo viešpatavimo sostapyle galutinai postojo Vilnius, kurs tuomi įgyjo persvarą, kad pradžioj XIV šimtmečio pastojo religišku centru dėl visos Lietuvių tautos. Vyriausias šventnamis lietuviškų dievų, Romovė, kur gyveno Kryvė Kryvaičių, išpradžiu buvo Prusų skrytyje — Nuodrevijoje; kada kryziškai užveikė tą skrytį, Kryvė Kryvaičių persikraustė ant dešinio kranto Niamuno ir Romovė tapo perkeldinta prie įtekos Dubysos į Niamuną; bet ir tą naują šventnamį veikiai kryzeiviai antpuolė ir 1294 m. suardė jį Ragainės komturas Liudvikas von Liebenzell. Tada Romovė tapo perkelta į mažiaus pavojingą ir tolesnę nuo kryzeivių vietą: prie įtekos Vilnelės į Nerio upę (vėlesnę Viliją) ant kalnelio Šventarogo nuo senovės buvo Lietuvių guodojamas šventnamis, kur degė negestanti ugnis, kurstoma ažuolinėmis malkomis, ir kur degino kiltus negyvelius. Tą šventvietę įsteigęs esąs Šventarogas, apie ką seniaus esame minėję. Čion tai atkako Kryvė Kryvaičių su kolegija savo kunigų po suardymo Paniamuniškės Romovės ir su jo čion apsigyvenimu Šventarogo šventvietę įgyjo svarbą centro tautiškos religijos. Toji aplinkybė tur-būt Gediminą pagundė įsteigti miestą aplink šventnamį ir perkelti čionai savo sostapyle iš neseniai įsteigtų Trakų. Ar šaip ar taip imant, iš teikų matyti, kad įsteigimas Vilniaus ir persikėlimas ten ant gyvenimo did. kunigaikščio įvyko po sušnekos Gedimino su Kryve Kryvaičiu Lizdeikiu ir po tojo pranašavimų apie garbingą ateitę miesto.

Tokiu budu suteikdamas tautiškam tikėjimui vietą viešpatystės religijos, Gediminas tačiaus pilningai apkantėjo krikščionis visų sektų, koki gyveno rubežiuose jo žemės; mes ne tik ką nerandame, net metraščiuose kryzeivių, nė jokių mostelėjimų apie koki nebuk spaudimą krikščionių, bet prie-

šingai gromatose Gedimino ir pašnekose su besilankančiais pas jį paslais, jis aiškiai ištaria savo pastangas ne vien nespaut krikščionių, bet net pagal savo išgalę juos glamonėti. Iš pranešimo pasiuntinystos į Vilnių 1324 m. mes žinome, kad ten, Vilniuje, buvo dvi katalikų bažnyti ir prie jų klioštoriai: Dominikonų ir Minoritų, o trečias, teip-gi Minoritų, klioštorius buvo senesneje sostapyleje didzių kunigaikščių — Novogrodke. Katalikų minykai turėjo paguodone dvare didzio kunigaikščio ir patraukiami buvo dalyvauti jo dumoje. Gediminas teip pat apkantėjo ir pravoslavų cerkvę: visose Rusijos skrytyse, kurios prigulėjo prie Lietuvos, pravoslavija turėjo pilningą valnybę ir cerkvę valdė Polocko vladyka, kurs valnai susizinodavo su mitrapolytu ir dalyvaudavo vietniuose susirinkimuose rusiškos kunigijos. Gyvenantieji Vilniuje Rusai turėjo savo cerkvę vardan šv. Nikalojaus, pastatytą dar Gediminui gyvam esant. Galiaus, Gedimino šeimyniškas gyvenimas rodo, kad jis apkantėjo pravoslaviją: daugumas jo sunų buvo apsivedę su Rusų kunigaikščiuotėmis, o vienas iš jų, Norimantas, priėmė krikštą po vardu Gliebo palei pravoslavų įmonį dar prie gyvos galvos savo tėvo.

Galop valdymo Gedimino, 1333 m., kryzeivių didis mistras persitikrino apie nenaudingumą mažų kelionių į Lietuvą, ir todėl latrelių užpuolimai pasiliovė¹⁾. Bet už tai popiezius Benediktas XII sutelkė kryzeivystę 1336 m., kuri kreipėsi prieš pavietą Troppen, Nalsėnų kunigaikštystėje. Čion kryzeiviai su kryzininkais apgulė pylį Pullen ar Pelenę, į kurią pasislėpę buvo iš aplinkės daugybė gyventojų su savais turtais. Po ilgo apgulimo, kad kryzeiviai matė Margyrį smarkiai pylėje ginanties, jie ėmė laidyti smaluotas, degančias vilyčias ir tokiu budu padegė medines sienas pylies. Prapultj matydami Lietuviai patys išdovyjo moteris ir vaikus savo, potam-kareiviai vieni kitiems galvas nukapojo, kai galiaus ir pats vadas vienas likęs dingo. Toks Lietuvių pasišventimas labai įstabino vokiečius, ir jie traukė namon, nieko nepesę. Suardymas pylies Pullen — anot Kotzebue — pasiliks kaip paminklas drąsumo liet. prosenių, ir vertas yra, kad jį aprašytų plunksna koki Tacito arba apdainuota kanklės Homero! — Nepoilgam Lietuvių kariumenė įsigriovusi į Prusiją, nušliaukė šalį ir sugrižo namon su dideliu grobiu. — Seniaus jau Vokiečiai buvo apleidę Christmemelio pylį, kaip ir Lietuviai Bisėnės pylį. Užimanė dabar vokiečiai apdrutinti salą prie Dubysos ištakos ir ėmė statyti pylį Marienverder; bet Lietuviams atėjus, susėdę į valtis greitai nuplaukė namon. Už tai 1337 m. iš Čekijos atėjo daugybės kryzininkų ir pastatydino ne tik Marienverderį, bet ir Bajerburgą artymais Veliuonos, teip-gi Friedburgą palei Niamuną. Bavarijos kunigaikštis, namon iš tos kryzeivystės grįždamas, paliko kryzeiviams daug karės mašinų ir keletą bombardų ar mozierių su paraku šaujimų. 1338m. Lietuviai, tikėdamiesi ant vyliaus pylėje, stengėsi Bajerburgą

1) Tarp tokių latrelių yra minimas ypačiai *Mukis Previltė*, kurs su 19 žmonių slapstėsi po gires ir užpuldinėjo ant Lietuvių bemedžiojančių; jis sekė paskui juos ir, kado sumigo, užmušinėjo. Žinoma, arkliai ir ginklai tapo jo grobiu (1324 m.). Kelis syk paskui tas Previltė užpuldinėjo ant Lietuvos, ir iš nejučių užguldamas, o paskui greitai atsitraukdamas, visados su laimikiu sugriždavo. Tankiausiai pritykodavo prie mažų pulkelių bemiegančių, ir žmones užmušęs pasiglemždavo turtus, kokius prie jų rasdavo.

(Toliaus bus.)

Col. Wesley R. Andrews,
REPUBLICONU STATE
GHAIRMAN.

Kurs per savo atsirgumus prietikiuose įgavo užsitikėjimą nuo ateivių ukėšų.

300,000 Pėnnsylvanijos ukėšų bus linksmi matant vadovystėje ateinančio rudenio rinkimuose žmogų ištikimą ir gabų. Jis yra COL. WESLEY R. ANDREWS, kaip pirmėdis Republican State Comity patatys visas pajėgas dėl partijos, tikima, jog jo gabumas atgabės daugumą balsų kaip jau dauginasi šioje salyje.

Pastatymas Col. Andrews staito pirmsėdziu yra priimamas ukėšų su linksmumu. Per daugelį metų jam esant publiškam gyvenime daugelį turėjo susidurimų šio krašto ir yra visados gatavas pagelbėti reikale. Jis pats yra dirbęs ir pažįsta gyvenimą ir rūpinasi prie geresnės ateities. Jis pats iš jaunystės jieskojo laimės, ir rado, tai nepavydi ir kitam. Jis žino, kad ateiviai nepažindami kalbos ir politikos turi jos mokinis ir pažinti šią garsią Republikonų kuri yra nesuprantama jiems, tai tas daroma dėl jų progreso. Ateiviai ukėšai yra lavinimi politikos, kad per politiką gal užimti politiškas vietas, tveriant kliubus laikant prakalbas ant visų susirinkimų.

Per 9 metus jis buvo sekretorius stato ir kyla vis aukštyr. Jo gyvenimas yra akyvas dėl kiekvieno jauno žmogaus kurs nori kilti. Jis mokinoi publiško moksleinė, pradėjo dirbti krautuvė kaip buvo 14 metų, 18 metų amžiaus buvo manager krautuvės, buvo civilsko karėje paskmingai, paskui pastajo redaktorium laikraščio, redaktoriaudamas rašė politiškus straipsnius kureis atkreipė atydą garbinbų žmonių. Jis buvo paskirtas stato sekretorium kur jo darbūtimas išmislumas suteikė partijai viltį geresnio išlaisvėjimo daugelėje rinkimų. Jis visados interesavosi žmonėmis ir gelbstė kiek galėjo legislaturoje.

Col. Andrews reikalauje kad ateivi jam padėtu ateinančiuose Lapkričio rinkimuose padaugindami balsus pralizingis Col. Andrews beje pasigerins savo reikalus.

SUSTOKITE MOKEJE RANDAS-

Gaukit pinigūs ir pirkit stubas sau. Eikite pas S. SUSMAN, 61 E Main street, Plymouth, Pa., o gausite visokių namų ar farmų už pigę prekę. Teipgi skolintu pinigūs.

Iš Belgijos pargabentos.

Pargabenau iš Belgijos daugybę popierų dėl rašymo pėomatų su žvilgančiomis kvietkomis su žaliais lapeliais ant paveikslų mirtų vainikėlių, su žibančiomis žvaigždutėmis, labai puikiai išdabintos su visokiais dailiais pasveikinimais aukso litomis ir su visokiais paveikslėliais, tinkamas kiekvienam rašyti. Vienu žodžiu — gražios popieros, naujai išrastos, kurių lyg šiol dar pasaulyje nebuvo. Jeigu kas norėtų pamatyti tų gražių popierų, prisiųskit 25 centus pašto markėmis, o aplaikysit visokio gatunko 12 popierų su kopertais.

Reikalaujam agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokit:

C. G. AGENT,
Sta. W. Box 14. Brooklyn, N. Y.

Dr. J. Šliupas.
328 FEDERAL STREET,
Philadelphia, Pa.
(17-50-A Keystone Telephone)

— LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS —
„KOVA.“

Talpinu pilnas ir įsisingas žinutes apie judėjiną darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilės ir kiti visi tilpę raštėliai yra kiekvieną užimanti ir pamokinanti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikraštį, kurs gina žmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų—\$2.00; ant pusės metų—\$1.00. Adresuokite šėip:

412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

Antanas Menczinkas

Laikan puikioje vietoje Sallūnā, užlaikau skaniausius gėrymus ir kvėpenčius Cigarus. Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo viengentį.

60 East Main Street
PLYMOUTH, PA.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI.

Karietos ant veseilių laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street,
PLYMOUTH, PA.
Naujas Teleponas #031.

**PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
HOTELIS**

St. Brundzos ir Co.
SCRANTON, PA.

Kas kartą pas mus apsilankys, Tas niekad nesigraudys.
Alus, vynai mūsų gardžiausi,
Cigarai iš Turkijos geriausi.
Pakeleivingiems nakvynė gražiausia
Su valgiais gardžiausiais.
Pakeleivius priimam su arkliais ir vežimais.

Tiktai nepamirškite mūsų adresą:

Brundza, Stanevyczia ir Co.
447 PENN AVE. SCRANTON, PA.

Vienintelis

Daktaras

— IŠ —

Seno Krajaus,

Albertas Kaufman

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėnėjusias chroniciskas vyrų, moterių ir vaikų ligas.

Mokinėsis didžiausiose špitolėse ir mokslainėse senam kraujuje.

Turi diplomą iš krajaus ir Amerikos.

Tukstančius žmonių išgydė be operacijos, kuriems Amerikoniški daktarai norėjo daryti operacijas. Turi krajavas gyduoles, kurias duoda savo pacientams. Nesiuskite pinigūs apgavikams, o ateikite čion, o gausite krajavas gyduoles, kurios raikalingos nuo visų ligų.

Galima susišnokėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

43 S. WASHINGTON ST.

WILKES-BARRE, PENN'A.

Naujas Telephone: 1005.

Senas Telephone: 578. M.

— LIETUVISZKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal naujausią madą, puikiai tinkamus, drūčiai ir už prieinamą prekę. Senus siutus pertaiso ir iščystija. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.

Lietuviu užėiga.

pas Adomą Adžgaucką,

Geriausė užėiga dėl lietuvių iš visos apielinkės. Prilaukau visokių gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokių Cigarus pirmos klesos.

Mėsinvicia

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėčieną, kumpiai švieži rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliame pasirinkime.

Visi pas A. Adžgauckas

204 E. Main Str,
PLYMOUTH, PA.

Dr-as A. Bacevyčia,

GYVENA 187 Ferry st., Newark, N. J.
Teleponas L. D. 397 W.

Ligonius namlekle priima is ryto nuo 8 iki 9.30, ir po piet nuo 4 iki 5 ir nuo 7 iki 8.30 vakare.

Teipogi turi ofisą Elizabeth, N. J. 205 First
Teleponas 801 J. L. D.

Tą ligontus priima kasdien nuo 12 iki 2:30 po piet.

Mėsinvicia

Marcin Šarejki,

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėčieną, kumpiai švieži rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliame pasirinkime.

Teipogi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus

visi pas **M. Šarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.